ҺИВӘР́ОН

К.С. 91

ШӘМСИ

ҺИВӘР́ОН

Нәширәта „Һайастан"
Ереван 1967

EZDIKI.COM

Շամսի
Լիալուսին
(բ ր դ ե ր ե ն)
«Հայաստան» հրատարակչություն

Երևան, 1967

Шамси
Полнолуние
(на курдском языке)
Издательство „Айастан"
Ереван, 1967

7—4—3

WƏTƏHE МЬНР'А

Ә'зе бьвмə пəр' у баске дəwр у wəлат,
Р'авмə мəше у мəйдане бəнда фəрат,
Ћьлдьм нöба Лəйл-Мəщруме мöнöбəте,
Wəки а'ləм ль мьн р'авə сьлawəте...

Wəки чəме wəт'əне мьн, канйе мəзьн
Бəрбь арана, дəшт-дићара п'ьр' бьбəзьн,
Wəки дəwса кəлəбəста ль мерге п'əнг
Сосьн р'абьн у бьнəжьн гöле нəвтр'əнг.

Əзе бьвмə чйае мəзьн у дор wəт'əн
Говəнд бьгрьм, wəки банор' ле нəхьн тə'н,
Wəки нəта мьн-qьдуме qьйамəте
Гöлдə, гöлдə, ле бе qоха зор шнəте.

Əзе бьвмə qам-qанате дəwр у wəлат,
Кəта ћəйə wəт'əне мьн, накьм wəфат,
Əшqа ћьлдьм п'əр' у баске мöнöбəте,
Wəки дьнйа педа-педа
Ль мьн р'авə сьлawəте.

1964

Р'ЙА МЬН

Әз сӣар бумә кӧмәйте дин,
Огьр хwәстйә гӧнде хwә,
Зәнгу дькьм ль рәхте зин,
Пашда һьштьн рьнде хwә...
Стәйре әзман ре дан, рәвин,
Хwә тәландьн, бунә мәйт,
Дажом, дажом бһар, һавин,
Һив гепәс кьр зор кӧмәйт.
Сәр пешйа мьн хьшьр... зәман...
Чйае бльнд, гәлйе кур,
Кӧмәйте мьн — бәнда дәман...
Чьлқас дькә рйа хәфур.
У әрш-әзмин мьн кьр тәхмин:
Р'йа мьн курә,
Р'йа мьн дурә,
Р'йа мьн нур...

1964

ПОЭТЕ ДИН

Р'авә, р'авә,
Поэте дин,
Р'авә кӧмәйт
Гәмкә у зин...
Р'авә, бьнһер,
Мә һатйә
Qӧрн,
We зәмана
Шкенандйә
Бьрн...
Р'авә, дәwра
Wәлате мьн
Бьруск,
Атом

Да хәбате,
Р'авә әшqа
П'exwac,
Сәрqот,
'Бьфьр,

Бьдэ

Ду ищате.
Дэ рав, равэ,
Поэте дин,
Р'авэ кӧмэйт
Гэмкэ у зин,
Р'авэ ӧса-л
Бькӧт-бажо,
Кӧ эрд бьн тэ
Бькэ ь'нт'ин...
Поэте дин...

1963

* * *

Әзе бьмрьм у навиньм
Әв бһаре кӧ тәзә бен,
Чьqас, чьqас гӧле рабьн...
Гәло чь рәнг, гәло чь бен?

Мина иро әмр у мьрьн
Диса һәврә дьжмьн у кен,
Ле навиньм гәло кәнге
Кe, кe алткә нав дәwре тен.

О, на, диса әмре һәвә,
We пепәскә мьрна бь кин,
Рәвә, дьло, диса шавә,
Диса бәнде пәй мьн бьжин.

Нәмрә шаир, у бьвинә
Не лазьми-бәнде дьне,
Тӧ чь зани чька кәнге
Диса вәби ль сәр хәзне?..

Рәстә, бьмрьм у навиньм
Әв бһаре тәзә, гӧлин,
Дә рәв, шаир, хәма нәкә,
Диса бәнде пәй тә бьжин.

1964

ГЪР' ДЬЛЕ МЬН

П'ьр' дьле мьн ль qəфəсе
Бь qал, бь щəнг, бь шəр'ьн,
Йəк ча бьдə мьн нəфəсе...
Ле hьнк qьдум бьбьр'ьн.
Дьлəк дьве: тӧ мевани,
Р'авə, р'авə xwə к'аркə,
Чи тəр'аньн гӧл у кани,
Дə иди xwə ле саркə...
Дьлəки мьн к'ур дьзарə
Дьве: нəкə т'əхт у бəхт,
Hьла пешйа тə бьhарə,
Hе тə р'ожə, hе тə wəхт.
Йе дьн дьве к'аненə Зал,
К'анен чəндьк бь чəнда,
Ва hат, ва hат йа бенəwал...
Бьр'əв, бьр'əв жь бəнда.
Ле мьн дьрба
Го: на qӧрба,
Əз щьмə'тьм,
Əз мӧнбəтьм,
Əз qимəт...

1964

* * *

Тӏәбйәте өлм да, хwәде ле кӏәтә кӏине
У мьрьн шандьбу:
«Бәндә чьqас һинбә өлм—занәбуне
Йәкә, мьрьне бьвә, бьра тӏәбйәт һәр бькә шине».
Ле сәхир хwәде!..
Тӏәбйәте qанун дабу бәндә—
Кӏи жи мьр, йе пәй һе зуда
Занәбун хwәндьбу...

1966

* * *

Р'о—бука дьне, т'әбйәт—ле йар бу,
Ә'wре кӧмрәш... бруске сйар бу...

Wишә-wиш кәтә чйа у бәйара,
Хьшуш нав дьле кәрдӧ нәйара...

«К'аф-кункьм әзе дәр, бәст у гәли,
Кӧ р'о нәнһерә ван ә'йбе хwәли...»

Ә'змана бьрq дан, говәк бәр дах бун,
Тәйр у тайрәдә qәфа qачах бун.

Чьqас р'ьщьфин әw кәван у дуз,
Т'әбйәте һәвхьст мкдә у мьруз...

Ә'wр һерса кӧр'йа—гьри дьлхәдар,
Приск бәр чә'ва жорда бунә хwар...

Кәлйа, бу щумәк, хwә да ль qәфе,
Гӧл-сосьн т'әзә рабун бәр дәфе...

1966

Әз кьздькьм

Әз кьз дькьм қөнтаре чйа,
Хөшә-хөша дәрбьһаре,
Wәхте зәви радьвнә пйа,
Кө мьж дьдә ду адаре...
Әз кьз дькьм.

Әз кьз дькьм әw сьба зу,
Кө қаз-қөльнг тен арана,
Һәвра дьстрен пьр тәйрәду,
Ньм жи тәва ду барана...
Әз кьз дькьм.

Әз кьз дькьм чол у кәван,
Кө кьшйарьн гөл у бьлбьл,
То у фьро, бәрх у бәрхван,
Кө щәwьк тен бь хөлә-хөл...
Әз кьз дькьм.

Әз кьз дькьм бьһара гөнд,
Wәхте сьбе гаран дәрте,
Wәхте ду сәр дьбә бьльнд,
Кьалә-кала мйа кьз дькьм.

1964

WӘ ДУР НАКӘВЬМ, БӘНДЕ ДЬНЙАЕ

Wә дур накәвьм, бәнде дьнйае,
Әм тәв һатьнә қӧрн у дәwрана,
Wәк сонда бькьр, wәк сонда зьне,
Мәри-мәринә, нә кафьр... Ә'ана...
Тәне дьнйа ча ль мьн гӧре кар,
Ә'мьр, бәхт у рож тәв кӧл у кәсәр,
Тӧ рож у розгар мьн набьн диһар,
Тәмам шин, шьпук, гьри у қәһәр.
Бәндәйә, wәки огьрме гьран
Бь дәв-дьрана әw дькә бӧһӧр,
Wәки нәе чәнг, wәки нәе қан,
Синг дьдә бәр чйа бь дьл у кӧнӧр.
Бәндәйә, wәки әв дьнйа бе сәр
Дькә хушк-бьра ль нава зәмин,
Кӧ ә'мр у ә'длаи бьгрьн кәму дәр,
Wәки тӧ атом жор нәкнә хьмин.
Wә дур накәвьм, бәнде дьнйае,
Wә дур накәвьм ча кут жь бә'ре,
Ча зара сава жь де-цәгәре,

Ча әв тәйре баз жь әʼзмане шин,
Ча машоqе дин жь йаре әвин,
Ча шер щewре xwә ль нава мешә,
Ча Кʼөрдьстане кʼөрде дьлэшә,
Wә дур накәвьм.
Мьн нәмез кьрйә тʼопа ве дьне,
Мина йара xwә дьгвешьм амьн,
Кʼер-кʼәлпәтана бавнә гоште мьн
Ћәта мьрьне
Wә дур накәвьм,
Wә дур накәвьм,
Бәнде дьнйае.

1964

ДАЙКА НӘХWӘШ

Нәхwәш-нәхwәш зарә-зарә,
Даик кәтйә тә'л у гьран,
Т'өнә һәwар. т'өнә ч'арә,
Дәвәки ә'рд, йәки ә'зман...
Гөһе көрда нкльнйа де,
Пехwас дьгрә р'йа хьшр у кьр',
Кө һьнәки жь гөнд дәрте,
Кө we мкне теда чуйә п'ьр'...
Ньштьр дестда нәкиме кал
Се льнгава дьдә ду көр',
Те чок дьдә бәр дйа бәткал,
Тенә нәким мьтале гөр'...
Дьгрә зәнда дейә мьрщан,
Дьқәтинә тамара бол,
Ль көр' дьчә, ах, р'өһ' у щан.
Хун те т'әште у дьвә г'ол.
Щйе we дьвьн к'еләка стер'...
Дьвә кьтан дайка нәхwәш,
К'омә зар'онг доре бь гер',
Р'оже чуи, ах, р'оже рәш.

1964

КӦБА ТӘБЙӘТЕ

(Зьвьстана мешә)

Дькә wишә – wиш, дькә фурә-фур бь мкдә мьр'уз,
Жь каф-кәван-йер. wәк кӧлма нәт'ер, думан те бь куз.
Ль ә'змане гәwр дьвә ахьрдәwр у даре тә'зи
Ча мәйт'е бәтр'әнг, стӧхwар у бедәнг hьлдьдьн п'узи.
Сәр меше льqә ә'зман дадьльqә у әв йаре дин
Мешә кәмезе, вьр у Т'әwрезе дькә гьри-шин...
Чьмкӧ йар пирә..., дьли бь тирә, әw дьгри дьлсар,
hесре wи р'ьмьн, тен дьqәр'ьмьн..., дьгрьн ә'рд у дар.
К'әрба ах дькә, дьл бь дах дькә, әw сӧр'а гӧна...
hесре бьлбаса, дькә р'әqаса говәнда щьна...
Тәйр у тәраwьл, р'еwи qәраwьл дьбәзнә qәфа,
Р'ӧкӧбәр у qаш дьбьн чил-qәрqаш бь щор у щәфа.

У нə тəйре жор, кӧнде кьли-кор дькə т'ьвдире,
Нə жи ҥьрч'а нал, нə жи шере кал дьчьн нечʼире.
Хwə чəqəл, к'еwришк, мəйма п'ор'кӧришк дəст у п'е wан сар,
Сəри ль бəрда, шпук ль сəрда, ле т'ӧнə həwар.
Ҥе ə'змане дин, бь дьле əвин дьзарə хəдар,
Ле мешəнге кал бе хəмл у хьрхал дьл нае бhар...
У wəхта ə'зман диса п'ор'-п'ошман вəдьк'ьшə ль жор,
Паше лəйла зəр, сьдqе qəнщйе бəр дьдə меше мор.
У hесре спи, чьqас хwə дьпин... ле диса бь кӧл,
Гьр'е т'ьваqе, дьде шəwаqе, дькə хӧлə-хӧл...
...Wəхте баг' у дəр дьдьн бəлг у бəр, hешин дькьн дар,
Ə'зман дьсəнə, ль хwə дьк'əнə у дьве т'ӧшар
Əв əw йар нинə, т'əв бӧг'з у бинə, кӧ сӧр'а мьн хwар...

. . . . . .

. . . . . .

Аqас «хьзанə», wəки ньзанə əв меше həйə...
Чьма гӧлдайə?.. йан аqас шайə, hьвйа к'е майə?..

1964

ТӘЙР У НЕЧИРВАН

— Ә'вде хwәде, тә жь мьн херә,
Весве һати щор у щәфе,
Бәр рӧне хwә we рәвимә,
Хwә авитйә бәр ве қәфе.

Тәйре шиньм ль әзмана,
Әз датиньм шов у хәте,
Чь нәвсудйә тӧ мьн дьки,
Тӧ жи бьфьр нәрке тә те.

— Һәй, һәй тәйре атмәщәо,
Беисафе нӧкӧл бь кер,
Әв тәйрәде һанә һесир
Һәрро доре дьви бь гер...

Қә бир тини рокә жи wa;
Кӧ wa бьви wәк т'ьфали?..
Дә кәрәмкә, һьла бежә
Әве гаве қә чь нали?

Тъвьнг дани ль сәр чоке
Нечирване һани бехәм,
Бө кнаве тәйр вәжәнә
Әw һазьр бу һәр дәq у дәм.

Нечир qирйа ль we танге:
— Әвде хwәде, тә жь мьн херә,
Тө ньзани бәдиадәм
Жь гоште мьн навьн терә...

Әв тәйрәде чол у бәста,
Кө нөкөле wан хунда манә,
Wәки кәт эваре пәйьм,
Һәлбәт хwәде рьсq әw данә.

Хwә нә мина бәнде бехоф
Мьн чекьрьн топ у ишат
Бо йе мина хwә бөкөжьм,
Wә жи тьре әвә әфат...

У нечирван кө әв бһист
Мьл рьщьфин qәй бе qәста,
Тъвьнг жорда һатә хwаре,
Фри, дәркәт кәрдө дәста.

Бу шәлпьнйа тәйре һешин,
Ль әзмана да хwә пәрwаз:
— Әвде хwәде, тә жь мьн хер бу,
Һәрә, чь дьки шарна нәхwаз...

1965

EZDIKI.COM

ЗЬВЬСТАН

Мьжа дəвгəwр, əʼзман у əʼwр,
Меше мəʼзи, рут у тəʼзи,
Qьрʼави хwар, сəqəм у сар,
Бəʼр-аве дуз, кəсьн у буз,
Ћелма щаббьр, кӧли гьр-гьр,
Ба пʼе-пʼе сəр, чик-чик багəр,
Кəсе ћewи набə рewи...
Рʼувйе ћешин дькə wəqин,
Дьрб, дəр у дуз сьпи у пʼуз,
Дəри у бащ бьн бəрфа əʼащ,
Бəндəе зар начə щинар,
Сайа бь рʼож щəʼнмə у дож...
Пире пьштхwар—дəст бь тʼəwар,
Кале ьʼнщуз—мкдə-мьруз,
Рʼоже гьран у тьште ћан
Əва тəрʼа ай зьвьстан.

1964

ДӘ'WATA Р'ОЕ

Ве дә'wате әзе бькьм исал педа,
Ә'рд у э'зман мала' мьнә, әз ль теда.
Мал-щинарем э'wре һанә ру э'зминьн,
К'әскәсор жи гөл-сосьне бөгз у биньн.
Бә'ре һанә курә, курә бе бьнинә,
Т'әв ситьльн, чйае бәрда кәванинә.
Ч'әме һерс у кар дьбәзьн шәрав гәнди,
Тәйре базә ру э'змана сйар у хwәнди.
Р'йа Кадьзә дькьмкьмә хwәш говәндә,
Стәйре дьнә ру э'змана әшqа р'абун бунә бәндә.
Дәнге э'змин пер'а дәнге дәф-тутуке,
Бобәлиске нәзар р'әнги... дара буке.
Һива керә чьнгәкьри аqас газә,
Әw жи хелйа йара мьнә ид нахwазә...
Qә навежи бук жи Р'ойә гөрзеринә,
Бәндә бежьм, wәки р'әнге we бьвинә...
Иро-сьва сәр ищате әзе сйарвьм,
Т'әви сйара һәр'мә буке,
Бәсә дурва кawe йарвьм...

1964

БАЛЛАД ДӘРҺӘQА К'ӦРДЬСТАНЕ
У
QИЗА WЕЙӘ ПАРТИЗАНДА

К'ӧрдьстан...
Ч'йа, знар, дуз,
Р'о—
Мндә у мьр'уз...

* * *

...Бь т'ел-т'ел,
Бь тамар-тамар
Хуна wан ҺӘв гьрт,
Нәпьжйа...
Р'жйа
У кьшйа...
Р'ое, дьл,
Р'аст
Хwәст бькәнә,
Ле...
Бәре хwә гӧһаст.

Р'әнге we сор бубу ча агьр.
Дьл? Т'ә'мул нәкьр.
Думан?.. занә,
Пәйә...
Чьмк мкнә
Ә'сә,
Ә'сә hәйә...

* * *

У wa мина hәрщар
Бь т'ел-т'ел, бь тамар-тамар
Hәв гьртьн...
Ле мнәт?...
Щәм к'ӧрда?
Qәт.
Ахьр К'ӧрдьстан йа wанә,
К'еркук, Сӧлемани,
Мусьл, Сиҥан,
К'ӧрд теда жинә, манә,
Чьмк әв ҷйа пе хуна xwә авданә,
Hьла нә бәсә?
Басисте Ирәqе нар
Әw дәшт, зозан, wар

Зəвт кьрьн п'ар-п'ар.
У дьвежьн жи к'ӧрд бе щи-wарьн,
Гавк «нəзаньн»...«бек'арьн»...
Ћəми заньн əw басист
Ə'йнси,
Зндеq,
Фашист,
Кӧ пьшта wаньн qиле «Сəqьр»...
Чьмк к'ута давнə бəр йе ћəрə дьр',
Ай, чəнд ћəва гӧћӧ п'инщ кьрнə:
К'афьр, Богьр,
Чарч'ə'в...
Р'ебьр'...
Ћьла хенщи йе гӧћжекьрйə дьр'...
Чьмк Ирəq-Бəгда щйе капиталə...
К'е ıганщ |ћьлда
We бə'wтə...
Бьналə...
Бəле,
Чь жи ћəвə
Ћал, əвə...
Дə ләма жи мина wан ч'йа,
Педа-педа к'ӧрд р'абун п'йа.
Шəр'е wан ћəqə...

* * *

... Бомба ньрноми кьрə хьмин,
У ə'змен т'у кьр...
Ə'wр к'ьмк'ьмин,
Багəре hу кьр.

Зьвьстан. Партизан,
Ч'йа, мешə,
... К'ӧрд? О...
К'ӧрд дьлэшə...
Т'əмине qəлаштйə хелйа кӧл...
Зуда т'ьвьнге к'ӧтайə мьл.

Əw к'ӧрдə—
Ханьм-хан...,
Хwə бь дьл:
Партизан.

Ле иро?
О, иро зорə,
Чьмк бəрф
Педа-педа сорə...

* * *

Бәрбанг. Бомб. Барутʻ. Wилә-wил...
Пешйа we чйа,
Пәй:
Дьжмьн, qил.
— «Дил»?..
Qәт навә.
Әw тʻәqал-тʻәqал синге чйе чәнщәрук дькә...
Партизан?—Дурьн, дьжмьн?
Хwә чук дькә...
Aha, сьст бун qам-qанат,
Ћәwар, гази, хер,
Бе чәкә, бе гранат.
Занә we бьгрьн әʻсә
у
Әwqас бәсә...
Чьмк Тәмине пʻьрʻ дане зьрар,
Кöштьнә,
Гьртьнә
Дьжмьне дәвхун у нар.
Лəма we знарәк тʻәмьз кьр
Жь бәрфе зор..,
Ће дьжмьн ћьнки дур

Чәнд хәбәр—
Сәр кьрьн мор...
Wa: «...Әз ча кӧрд, партизан
У жьн
Әвә гьлйе мьн:
Азаи,
Кӧрдсьтан,
Партиа».

* * *

... Әw бу
Ньвиси у дуркәт жь wьр...,
Кӧ ha, ha,
Hатьн гӧр—
Мәрьвхӧр.
Бошә...
У... Xwәxwә xwә...
Иди... Тӧнә...

Тәминә

* * *

Гӧлтьм-гӧлтьм бәрфе хун hьлчьни
Бу щәгәр бь гәвәз,

Дьжмьн, кӧ дитьн
Жьнә
Бәр бун һесир...
у
Батьн бун ләз...

* * *

Диса рьщьфин гәли, гәбоз, бәйар,
Қьрчин кәтә чйа,
У рәви нәйар.
Дьжмьн мәйт' һьштьн
Чәндьк бь чәнд,
Т'әриқе
Шәв,
Р'о,
Р'әшкьр,
Ньвиси
У кӧбар хwәнд...

* * *

Бәрф хун дьһәлә,
Дьжмьн қӧрфә дьл,
Хьзан,

Дьрэвэ,
Дьтэлэ.
Ай,
Эвьн кӧрд,
Эвьн партизан.

1964

EZDIKI.COM

* * *

Диса гӧланә, рабун гӧле ал,
У дор-бәре мьн гӧл-сосьне шах,
Ће дьлке мьн те нәзьнг, налә-нал,
Ће К'ӧрдьстане мьж-думанә ах.

Гӧл у гӧланә нав дьле бәнда,
Дьгрим, кәс ћаж дәрдем т'ӧнинә,
Хорта йар ћьлдан we к'әтьнә зәнда,
Чакӧм дьвежьн шаири динә...

Диса гӧланә, әйда гӧле рәнг,
Ћеди дьнәжьн сосьн у зәйт'ах,
Заре хәлqе те кән, к'ьлам у дәнг,
Ль щәгәра мьн хунә, хунә ах.

1964

Р'АВЬН, ШАИР

Р'авьн, шаир, ћәр'нә Шаме-К'өрдьстане сьлаве,
Хwәр'а бьвьн дьле мьни мина агьр-алаве...

Р'авьн әрше жор, мәйдане бьльнд бьдьн
п'әрwаза,
– Бьстрен, бьстрен щанполата, бо азайе-мьраза.

Wәхтә иро, ль Ә'нтаве ћатйә қам у мәщалә,
Бь қир'инә, бь қуртинә, бь қалә, бь ћәwалә..

Ль аране тә'ристанә, мьже дайә р'у әзман,
Хан у Ә'лйе ль зәмана р'абун сәри пе ћьлдан...

Wәкә кәвре кәләбәста щьмкурәта зеранди
Р'абунә бәр к'ер у хуне бәр у пьшт хwә
шьданди...

Гәло заньн ћәрдө тәйре бьльнд бубун wәк әзман
Хwә авитьнә сәр мьрьне, бо азайе әмьр дан?

Qə wə стьра ə'рзе т'уньс, wəки ћьлдан шур,
мəрт'ал,
Wəки хунхӧр дəсте wанда бунə ћесир у ə'вдал.

Ле кьлкане зьнщиркьри, кӧ кəвсада дьр'ьзин,
Иро р'абун лəл qətандьн, ль дьнйае бу мьзгин.

П'ьр' ə'фата огър хwəстьн у... дьнйа р'он
ћьштьн чун,
Гəлə шаир ль бəр патə—дьле wана бунə хун.

Акмəде Хан кəрба р'абу, кьрə гази го: «Фəqир,
Р'авə, р'авə, кӧрд кəwалə кьлама хwə бинə
бир»...

Р'абьн, шаир, ћəр'нə Шаме-К'ӧрдьстане сьлаве,
Дьле мьни шаир бьбьн, əшqа бьднə алаве.

1964

ИРО ШӘР'Ә К'ӧРДЬСТАНЕ

Иро шәрә К'ӧрдьстане,
П'әләшәwат у wилә-wил,
Ә'рд у ә'зман нае хwане,
Ах дьзерьн hесир у дил.
Хаин данйә қәhәр бь қан
Бо аха к'ӧрд хун у алав,
Р'ьжйа ә'рде зӧлма гьран,
Бәр агьрьн де, кӧр' у бав.
Хәма к'ейә кӧштьн—мьрьн,
К'ӧрд hьлдайә мәрт'ал у шур,
Занә қәд у қәзйа wьрьн...
Занә р'йа wан чәнгә у дур...
Йәк hатйә ча кәре севе...
Ль нава дьл нәзар к'әсәр,
Hе ахьнйа де сәр леве...
Кӧле чуи әw дьдә дәр.
У йәк hатйә ниве шәва
Девда т'ьжи агьр-мелит',
Мәйт'е хушке hе бәр ч'ә'ва,

Мәйдан кьрйә бәнд у щьрид...
Йе дьн занә кӧрд бе ахә,
Кӧ мал рәвйә бь шәв у рож,
Кӧ дьл aqac, aqac дахә,
Ль бәр дьчә агьр у дож.
Ах wa нәзар кӧл у кәсәр
Дьле wанда шахьн, пәнзар,
Wәки һәрә хун у qәһәр
Бе азаи у бе бһар.

1964

КАПИТАЛИСТЕ ДНЙАЕР'А

(Баллад)

Ӈун?...
Ӈун хун дьдьн
Заре хwəи шəкьркьри,
Жəр у тəл,
Ӈун?...
Ча зьqум, wə рот, вəрот
Исафа хwə
У кьрə чəл.

Гəнди
Бь чəнди?
Wək чəме Африкаейə бе мəзил,
Кӧр у кар,
Хуна бəнде рəш,
Бь ньqьтк—ньqьтк,
Ча зури,
Мет у хwар.

Ӈун бун
Мина əлке... лəнгə бетəлим
У qил у дьрə
Чал,

Сәре бәнда кьр,
Кӧ әрде бе зар жи
Кьрә ь'нтин,
Налә-нал.
Ахьр бо зер,
Бо зив
Р'ӧке wәи фротии рәш,
Бьйә тил, чьмчьмә, т'у,
Ниләт...,
Нә шәрм,
Нә әбур
Ль руйе wәи дӧрубуи
Т'ӧнә қәт?
Ай:
Америкае, инглис, йан фрәнг,
Йан щйе капитал
Кӧ бьйә лод—дьь'нтә,
Дьньчә,
Э, нәлбәт?
Нәлбәт нуне дин у нарбьн
Бь қӧрә...,
Ле..., Иди чу,
Чьқас жи инкаркьн әдлайе
Бомба wә әзмин ид нькарә,
Нькарә бьзурә.

Чьмк зуда,
Ће зуда щьмәта qәтандйә
Qәйд у знщир,

Чьмк дьчә qөрнә...,
Ле әз комунистьм,
дьминьм,
Дьчьн ћун:
Хwәйдолар у дьз мир.

Ле бир дькьн ћун,
Бир дькьн, кө дьбә бә'с, хәбәрдан
Бо рәзилкьрна силћа
Тә'л,

Ћьнге ћун «щамер»,
Бо зьке «Ғер»,
Зьман дев дәрдьхьн
У...
Щики дьнда дькьн ч'әл...

1964

СТӘЙРЬКЕ НАВ ДЬЛ

* * *

Ча стәйр дьрьжә нав әэмане бе сәр,
Нӧба бәнда рьжйа нав дьле мьн,
Кәрке стәйре кар нәда тӧ дәр,
Ле әw нӧб бу баск, кәтә бәр мьле мьн...,

1966

* * *

Мьн шпарә дайә ду фәләке-ле қаньм,
К'а фәләк, әw дӧр' у лале мә?..
Тә мә стәнд Фәқи у Хан,
Тә нәнһери кале мә,
Ле әз тӧ һе һәв киньн... сәбьркә,
Диса we бен әw бок у бәран зале мә.

1966

* * *

Фәсал текә шьнгин, һәй бае тәньки наз,
Башә, wәки рәwше дьди т'әбйәте, мьқам,
Мьн у саз...
Дьнәжини гӧле әвин, дьви минйа р'амусане wан,
Ле ки занә...
We дәме ахе т'оп наки сәр дӧ т'ьрме бемьраз?..

1966

* * *

Щан, сәр гӧле гӧл рабьйә,
Гӧл у бьлбьл дьланә,
Шәр-агьрно, дуркәвьн,
Гӧлбьһара гӧланә.

* * *

Qәт щарәке мьн тӧ нәйти,
Ле гәләки тә йар бумә,
Qаз—qӧльнга щawәк ани,
Бь кӧле тә әз бар бумә,
К'ӧрдьстане дьшәwьти,
Ах, эша дьл дин-кар бумә.

1964

* * *

Ћәми тә агьр дьле мьн дайә, дә иди ле нәкә си...
Ћ'әрке зьвьстане льнге тә дьщәмьдьн, бона пе бьнәси,
Wәки беи сәр бьгәри, кӧ сәрма нәкьн льнге тә назьк,
Ле wәхте дьлем дьди бьн пе хwә, дьтьрсьм әw бьрщьфә, ах бьтьрси...

1964

* * *

Ћәрке бьмрьм жи, әз бьн әрдеда, гьдие, бе тә мьнра чар тӧнә...
Йан бьбьм кӧлилк сәре хwә дәрхьм келе кәвьри, диса кар тӧнә...
Йар, бьбьм бьлбьл, дьне сәйранбьм, ах бе тә, бе тә мьнра зар тӧнә.

1964

* * *

Мьн тӧ стəган нəдан сəр леве хwə̣,
Бехəм дьвен тӧ дини...
Мьн зьне кьр шəрав бо бəндə...
Диса дьвен тӧ дини,
Ћӧба щӧмли-а'ləм кьрə кас сəр хẉəда кьр,
Ћьнка търе пйаньм, ћьла дьвен тӧ... дьлкəwинн...

1966

* * *

Щан, щьнəте кал бумə...
Wək патшае Ал бумə,
Дьжмьн, wəре рамусьм,
Иро, дӧhӧ бал бумə.

1964

* * *

Тӧ мина багәре дьлсар, ле мина бруске hерс hати,
У меше дьле мьн вәжәнд,
Тә нә дәрәмәк сламәт hьшт
У нә ʿжи бәлгәк вәкьр, хwәнд...

1964

* * *

Шәв хәwнеда мьн хәwна хwә
бир ани:
Гавк саи бу, шәмал әзмен
мьна бу,
Әw бубу нур әрше жорин,
Р'о чьqас бәр гӧнә бу,
Дьнйа педа дьшәwьти,
Ле мьн hаж хwә тӧнә бу...

1964

* * *

Щhалти бу пәр', кәтә дәве бе,
Бе го әз калтимә,
Мьн ньщуми сәр кьр, бь рәща hатме,
Ах we бав у әwләд кьрә бира мьн...

1966

* * *

Хwәде, хwәде, т'ьм щирьнбә дьл у зар,
Hәта хwәшьм, гьдйе, тәр'а бьвмә чар,
Hәзар щари бәр шьрә'те* бьсәньм,
Ле щарәке бәр тә нәвьмә гönәкar.

1964

---

* шьрә'т—суд

Ло шәмсо, тәбйәта мьнә рәнгда әмр у рӧкдари,
Тина нәхwәше нали, рәwша кӧлилка стӧхwари,
Wәр бьнәлин буза дьле бәнде хальфи дьне...
Нә ахьр кьлама мьнда тӧ бьлбьл у зари.

1966

Чакьм, тә у дьл wәхтәке әз дах кьрьмә,
Тә әз бьрмә дәве горе
Бе кәфән әз ах кьрьмә,
Кәта хwәшьм тӧ мьрьне натьрсьм,
Чьмк тә дәве горе аним,
Бь рӧк у шан сах кьрьмә

1964

* * *

Әз зәвйа гьһишти, йаре,
Тӧ агьр-алав, приски, гьди,
Әз тәбйәта әдьли, каре,
Тӧ ле ба, багәр, бобәлиски, гьди.

1964

* * *

Заньм кәс минани мьн хwәйе кӧле бь шах тӧнә,
Заньм кәс минани мьн дьл у шәгәр бь дах тӧнә,
Растә, бо Кӧрдьстане хӧре мьн ав-һесьр у гьринә,
Ле диса кәс минани мьн дьлкәвьр у дьлтәйах тӧнә...

1964

* * *

Һьла р'авә т'әмашәкә
Ло Хано, аqьлбәнде мьн,
Ҟӧб-ҟьзкьрна Мәм-Зина тә
днйа һьлда ҟәмде мьн,
Чь мәрики к'афьрьм әз,
Һе нәһати бәр мьqам у
qәнде мьн.

1966

* * *

Qәт р'о жи дәрнәе, нә хәмә, һәми та-л ҟәрт'ьм
wьри,
Тә сәр хwә дин у ҟар кьр әв дьнйа кәр'ә
сьт'ьри,
К'ӧбарьм...
Кәс нькарә незики тәвә,
Чьмк педа-педа тӧ алав-агьри.

1964

* * *

Тә ньшкева приск авит
мале мьн,
Мелит рабу гьртә там у
қале мьн,
Мьн рәща кьр, тә-венәсанд,
Һәр дур кәти тәмашәкьр
кале мьн...

1964

EZDIKI.COM

ВЕ ЭВАРЕ...

Ве эваре әз чумә бал йара хwә,
Wәки биньм ҟьнаре we
Бо ҟәwаса дара хwә...
Мьн дәст кьрә нав ҟьнара,
Хәръqим сәр ҟара хwә,
Шәв wәщьрим—търе хәwнә...
Рабум рәвим чара хwә,
Ах йар тьрсйа, кьрә qирин,
Го wи бьгрьн, дин бу рәви...
Ҟе мьн тьре гәнди хәwнә,
Динти кьрә qара хwә...

1964

* * *

Тӧ бьви мәр сәре рйа мьн,
Йар, тӧщар тә хоф накьм,
У вәнии нав дьле мьн,
Ах, тӧщар пе оф накьм.

Кәрке бьви жәр нав кәса
Нәгьрә дәсте тӧ кәси,
Ах, бо дьлем ча авкәйат
Әзе вәхӧм сәд кәси.

1964

ДЬКЬМ ӘЗ ВЕСВЕ...

Дькьм әз весве әʼваки хwәкьм,
Дьне-әʼаләме бәнда шкәдәкьм,
Хwә темә рʼәнге дәwреше динә,
Шәрм у әʼбуре нәкьм дьзгинә...
Мәйдане хwаркьм навкелка йаре,
Бь дәв-кьнара биньм жь хwаре,
Qане навежьн дәwреш нә динә,
Аб шаир хwәхwә хwәда хwә кʼинә...

1964

* * *

Әз гәр'йамә бәр'истана wәкә гәр'а хадьма,
Дьнйальке сӧр'а дьлем диндара тә ма тьма.
Wәкә ч'әме кәзиране бь зәлал у дәнг hатьм,
Wәк бьhара тәр'азьна щур'ә-щур'ә р'әнг hатьм...
Дәсте мьнда гӧл у сосьн әз сәкьним тә hьмбәр,
Ле бо шәр'е мьн у кӧбе, йар, тә hьлда к'ер-
хәнчәр.
Ч'йа у бани мьн к'ьмк'ьмин, кьрнә хӧшин бь
ә'щәл...
Омәт р'абу сьлаwәте сәр мьн у дьл ма мәт'әл.
Го: «Кәщи чун, кәщ вәгәр'йан, сәлам данә.
Щьзира,
Hе даг'ули тӧ дине бәр wан бәдән у п'есира...
Дьне гәр'ә, тӧ ле р'еwи, педа кар у хәзальн,
К'ӧбарәке п'ашла хwәкә, әw жи кӧбе кәwальн».
Дур нак'әвьм, мьн го жь wе, кәта ә'мре мьн hәйә,
Кәта qьдум у нәфәсьм, сӧр'—әвина мьн пәйә.
Йар, дәсте мьн гӧл у сосьн, әзе р'авьм тә
hьмбәр,

Бьрәшиньм ль бәр пе тә, бьра мьнхи кер-
хәнчәр!
Әгәр зани бь дәсте хwә те qәбьреки мьн
нәмәрд,
Бьhел тъльйе тә рамусьм, wәки мьрьн нәвә дәрд..

1964

EZDIKI.COM

ХӘМ

Эле бьнhер ишәв пера хәм-хьйала әз нәжандьм,
Мьн wәркьрьн әве нӧбе, бәрбь чӣае hорӣа
шандьм.
Мал-мьскәне kawa дурьн, пәр у баске мьн
wәстӣанә,
Аләмәти пашла мьнә... мьн нә сәбьрә, нә
ськәнә.
Зуда кәтьмә дәр-долаве, дьнйальке qал у шәрьм,
Ахе әрда мьн нәhьштьн, йер-йерьндә ле
дьгәрьм.
Нав мьскәне нәму бәнда бумә меван нәму дәма,
Из у кәвре чола нәман чәрме льнгем пева нәма...
Wар у нънав мьн къзьрин, wәкә qумьстана
тибум,
Әз хәидим жь арана... пор у гӧлйе мьн
сьпибун.
Кәw-гозәла мьн рәвибу, енге дьне дем гӧhастьн,

Иман данә сәр дьлсара, го т'уньсе мә алмастьн.
Тәрка дәрда лева мьн кәт, daw у дәльнг xwә
hьлчьни,

Öса рабум әвда рәвим, ро әзмане жор сәкьни...
Хәме кьбир данә сәр мьн, диса qаме бәре сотьм,
Wәкә бәза qаз-qöльнге бәрбь дина xwә ажотьм.
Әзе кәтьмә речa йаре бәрбь чйае бьльнд чумә,
Дури багче зәрйа кәтьм, пара hьштьн дәшт у
qумә.

Ав-әрчаqа карwан кьшйан, бәрбь арана мьн да-
бьрин...

«Hәса нöба дьли лейә»... дәр-щинаре we
фькьрин.

Öса дьле әвин кöта, wәхта домам тәне мабу,
Бәр бәләкйа нава шане, wәки хәлqе хатьр дабу...

Ах гьдино, т'и-кәсьри xwә авитә мерга йаре,
Мьн wәшандьн hесре дьла wәкә әwре сәр
бьhаре.

«Ьнда нинә,—h'ара мьн го,—wәки чунә дәр у
мали...

— Нььhа бежә wa кö теи, чьма кәти ль ви
кали?...

Иро нинә,—мьн го—wәки дьнйальке бумә зәwал,

Шәве чуи... мьн биркьрнә, чь жи бежьм әвә
нәwал...
Әләгәза к'awe бубу wәкә гӧле хас бӧhӧште,
Мьне хәме хwә бәрдане, к'әтьмә хәwe бәр тә-
ньште.
Сәр гәрдәне әз ньшйар бум, гӧл-сосьна ль мьн
дьпи...
Ишqа ч'әве мьн т'әзәбу, сәрем нәман т'еле сьпи...

1964

ВӘНАГӘР'ЬМ, НА...

Гьдйе готьн, йа тә йаре иди бош у
бәталә,
Ћәми пәй тәмә, ле оґьрам бу йа
Мирмьни калә...
Вәнагәр'ьм, на, бьра дьнйа педа
мьн гӧнәкаркьн...
Дьхwәзи дәр-щинар жи р'абьн мале хwә
щәм мьн баркьн.
Нә wәкә зозане дьне мьн тәр'а
р'ьнан дайә,
Мина хәзала куви тә ле чьвт кьр,
ле гӧман дайә?
Вәнагәр'ьм, на, бьра бежьн йа wи йаре
иди бош у бәталә,
Хwә сәр р'енга тә әзе вәћерьм кӧле мьн чуи,
кӧле зәwалә.
Ћәрке тә нәгьрьм дәwса льнге тә мьн qорьх
кьрйә ча сәр дьле мьн,
Әзе р'амусьм, ле кәзар щари бьра ле р'абьн
пешкеш гӧле мьн.

1964

* * *

Һәрке мьрьм чум жь дьнйа рон
Кӧбәкә дьн тӧ бькә йар,
Ле кӧ тә жи әмьре хwә да,
Р'әх т'ърба мьн бькә ст'ар.

Р'әх т'ърба мьн бькә ст'ар,
Wәки ль wьр, we дьнйа дьн,
Гьран нәбә әw хwәлйа сар,
Һәбә сәбьр-ськ'ана мьн.

Wәки т'ӧ qул-бәнде хwәде
Бо cawa мьн qәт'ьл у qан,
Т'ӧ кәс ид тә нәкә кӧбе,
Кәта-кәте әзбьм хwәдан.

Һәрке мьрьм чум дьнйа дьн
Кӧбәкә дьн тӧ бькә йар,
О, кӧ тә жи әмьре хwә да,
Р'әх мьн, рәх мьн, бькә ст'ар.

1964

*
* *

Йер-мьскәне тә, ах, мьн бир кьрнә,
Зуда, зуда тӧ мьн дур кәти,
Р'ожед мьн чуи тә бь тир кьрнә...
Wәк бьне бә'ра, чуи кур кәти.

Йар, ле хwазьл мьн занбйа тәхмин...
К'а тӧ щарана ль кӧ фәрати,
Кӧ нәта хwәшьм ћьвйа тәбьйама,
Ћәлбәт әмьрда рожке дьћати...

1964

*
* *

... Мьн чь жи кьр нәбу тьштәки,
Сәр чока һатьм—бәр тә көндә бум,
Пър щьзарәтә, ньзани wәки
Ах, дәсти тә балтә, рьндә бум.
О, хәмем wәк ба бәр тә бөһөрин,
Дәвтәра дьле мьн ма нәсрәт-нәща..,
Агьр мьн гор бу, гөлем сьнщьрин,
Бәс, иди нькарьм бькьм тө рәща.

1964

ДЬВӘ Р'АЗАЙӘ?

Мьн хәзаләк ди ль нав меше кур бехәм
п'алдаи,
Бьск у т'әмори бь kaw у кӧбар бер'а бәрдаи.
Сам у cawa we дьдә ль сәр мьн у фәни qәwал
Ча бәр зйарәте, о..., бәр чок дьдьм ле дьбьм
кәwал.
... Алав у гӧлав дайә ль сәр дем, дайә ль
сәр р'у,
Гәло р'азайә, гәло чь дәрдә дьле we вәдьр'у?..
Дәсте мьн hеди ләрьз у р'ьщаф гәрдәне ль
хwар,
Дьвә р'азайә, әw бәрда нагрә зәнда мьнә сар?
Дьлке мьн бь дәнг дькә кивә-кив, дькә р'ьнгә-
р'ьнг,
Wәк сале зәман бь хоф у р'ьщаф дькшиньм
кәзьнг.
У т'ьлйе мьн ча дәве дьле мьн гьртьн әw
кьнар,

Мешə мьн кəжи, ль руйе мьн кьши гьр селафа сар.
Дьбə хьрмашə, йане разайə хwə хəwе дани,
Wəки ранəвə, бо нəдмə бəр хwə əв дəшт у бани...
Йан дьвə гəло хəw у хəwнеда щəм йарки дьнə,
Кəта мьрьне пера стöхwарə, пера амьнə.
Ах, на, дəрəwə...
Бьн дəсте мьнда шкдəйə гəнди,
Дьлке тəи кар, ча тəйра кəвсар... we дьрьшьфə чəндьк-бь-чəнди...

1964

EZDIKI.COM

* * *

Весве сйарьм зор фьр'ьнде
We бәрбь тә hел бумә,
Т'ӧ напьрсьм ә'рш у ә'рде,
Кӧбе сәрхwәш мел бумә.

Мьн гәвт кьрйә ч'йа у бәйар,
Сәр бә'рар'а дьфьр'ьм,
Ах дьзгина бехwәйа кар
Нә дәст мьнә бӧкӧр'ӧм...

О..., мьн т'ьре hе кәвт сала
Әз нагьhижмә тә т'ӧщар,
Ләма дькьм хwә бавежьм
Р'әве... п'еки зу бем, йар.

1964

КӘЙР—КӘWАСЬМ...

Кәйр у биньм... кәйр у диньм... кәйр у тиньм...
Мьн кәйран,
Кәйр—кәwасьм, кәйр—рәqасьм... ль тә насьм,
Ле кәйран,
Ә'вде т'имә, заньм к'имә, ль тә пимә,
Мьн кәйран,
Кәйр у зорьм, бәр тә борьм... ль тә морьм,
Ле кәйран.
Кәйр у гәшьм, тә сәрхwәшьм, бь кәләшьм,
Мьн кәйран,
Та ширини, бөгз у бини, мьн амини,
Ле кәйран,
Чә'ве qашьн, чил-qәрqашьн, мьнр'а башьн,
Мьн кәйран,
Кәйр у базьм, әшq у сазьм, ль тә назьм,
Ле кәйран.
Кәйр у биньм... h'әйр у диньм... h'әйр у тиньм...
Мьн кәйран,
йр—кә wасьм, кәйр—рәqасьм... кәйр у насьм,
Ле Сәйран.

1 964
5 4

ЩЬҺАЛ НАВЬМ

Щьһал навьм, щьһал навьм, щьһал навьм иди әз,
Һеди-һеди we дьwәшьн жь баге мьн бәлг у рәз.

Ах дора мьн гьһйа у гөл, wәш-wәш дькьн рәнг бь рәнг,
Әз гав накьм, чьлqас накьм, сәр нарәвьм бь чәләнг.

Щьһал навьм, иди дьчә рожа мьнә шәмчрах,
Чьqас башә әв qизке kaw тәр дьминьн һ'әму чах...

1964

* * *

Ах йар иро, ах йар иро
К'ур дьк'ӧтә нәфәсе,
Әзраһилә хwә шаш кьрйә,
Чок дайә сәр қәфәсе?
Иро әзьм, р'ожа мьнә
Р'ӧкӧстине э'исанәт,
Тӧ бәр мьнр'а дәрбаз буи
Кори-нәйтьм, тә кәлбәт?..
Йарам назә, ч'э'в мьразә,
Дурк'әв, дурк'әв тӧ ль we,
Әз һазьрьм, бь кӧнӧрьм,
Дәнге йаре we бьбһе.
Дьлем тә'лә, дьлем нкләе,
Нәвеж мьн ва һьлда чум,
Әзе р'авьм, ду тә к'әвьм,
Дәв-дьрана тә бьщум.
Ах йар иро, ах йар иро
К'ур дьк'ӧтә нәфәсе,
Әзраһилә хwә шаш кьрйә,
Чок дайә сәр қәфәсе?

1964
66

СӘР ТЪРБА ЙАРЕ

Мьстә ахи, гӧл у шахи, рәз у баґи
Ль сәр мьн,
Зьман-зари, бь һәwари... бь щәwари
Ль сәр мьн...
Әв мал сарә, бәрф у барә, бь хәдарә,
Нәе вьр...
Дә тӧ саґбә, әмьр чахбә... дьл бь дахбә,
Нәе вьр...
Һәрә йарбә, перә кәрбә, ле бь чәрбә,
ле йаре,
Һәр бир нәкә, кьбир нәкә, мьн тир нәкә
Бһаре...
Мьстә ахи, гӧл у шахи, рәз у баґи
Ль сәр мьн,
Зьман-зари, бь һәwари... ах, щәwари
Ль сәр мьн.

1964

*
* *

Р'йа мала wə əз зуда заньм,
П'ър жи ле чумə к'öбар у бабах..,
Ле р'оке, гьдйе, wьр ћьвйа тə мам,
Тə рəзилкьри вəгəр'андьм ах.

Иди тə cawьм... те бежи:—ћəрщар
Чьма ве р'е те бь кован у кöл?
Заньм те бежи:—əве бе дəв-зар
Диса бо мьн бьйə qəда, qəрawьл.

Ћəр, ћəр дьминə, ах зьмане xwə
Р'йа тəр'а к'ашкьм, кö хун бе ћəр дəр,
Кö сьбе сола xwə хунехи, бежи:
— Йаркə дьлкəвьр йəки да хəнчəр?...

1964

WEP'A

Чьqас мӧнбәти,
Чьqас qимәти,
Мьщлис cowбәти;
Чьqас нӧрмәти,
Wәкә омәти,
Бьһар т'әбийәти,
Qәләм к'ахәти,
T'aw у т'абәти,
Дьлке мьн хәти,
Qизка кӧр'мәт'и.

1964

* * *

Зарʻкә чәврәш
Сәр бәдәна де
Кʻән у зари хwәш,
Дәст бьстане we,
Ча ле бьпьрсьм
Дьлке хwәда го:
«We де дьтьрсьм...
Вәкә синге шо.»
Зарʻ мьн бәшьри,
Ль бьстен ша бу,
У qәй бежи го:
Ай, дора мьнә,
Йа тә бөһөри,
Йа тә бөһөри.

1964

У ҺӘРКЕ Р'ОКЕ К'ЛАМАМ ӘВИН

Мьн р'йа тә дьгьрт гәлә-гәлә щар
У тә жи дьго:—балдһәwа теи..,
Ле мьн wе дәме к'ьлам дьда зар
Ль дьнйа тәда, кӧ тә дьго—к'еи?...

Дьвә р'оке жи ль тә дурк'әвьм,
Р'йа тә бьминә к'әдәр у вала,
Һәр мина Һьк'йат хәwнәкә тәвьм,
Һәзара р'оке нәки мьтала.

... У һ'әрке р'оке к'ьламам әвин
Хwәр'а дьстреи бь наздар у наз,
Чьqас дькари мәт'әлма нәмин,
Кӧ мьн к'ӧ ани әв к'ьлам у саз...

1964

ЩАН, ЭВАРӘ...

Щан, эварә, әз у йаре дәстгәрдәни һәв бунә,
Дор коне мьн гөл у сосьн ль бәрбәр'о тә'в бунә;
Р'о жи р'абу ль мә ләз к'әт... Чу дьне зу хелукә,
Ча бо мә'сйе нава аве бәндә аве шелукә...
Ищар бәхтр'а һив к'әт р'әwше, wәки әв әзмане к'ур
Ле нәхәйдә... у нәминә әw бе гөман у бе нур.
Же мезә кьр р'ое дурва—дит һив чьqас «хаин» бу,
Кө бәре хwә хәйда гөһаст, алики сурт ньви чу...
Ә'wре тә'ри желва к'ьшйан, гьртьн һива «бьриндар»...
П'ашла мьнда кархәзаләк, щан, мьн һьлда кө-нөр-зар,

О, йара мьн, дә бьһеньж, хәwа ширьн у гьран,
Бь дагули әзе рабьм тәра бькьм дөәра һан:

Морйа хәwе вон[1] нәбә,
Һәр йара мьн кон нәбә,
Дьне хәwе ранәкә,
Бьра сьбә рон нәбә...

1964

[1] Вон—ащьз.

МЬН ĸӘБАНДИ МИНА ЗЙАРӘТ

Мьн ĸәбанди мина зйарәт,
Тә ĸ'өндә бум hәр дәман,
Т'әмам-т'әмам тә ĸьр бәтал,
Р'оже ширьн мьн нәман.
Ле тө wәĸә назе зәрйа
Диса маи п'ьр' ĸ'өбар,
Wәĸә гөла хәwна шәва
Маи, маи, бе хөбар.
Гьдйе бәсә, иди әзе
Дин-h'арбуи, шәр' равьм...
Бәрбь хәме тә р'ьĸ'ефкьм,
Ле багәрвьм, ле бавьм...
Hәрке hерса сәре мьнхи
Ĥәмд у ньмзор кәвре тә'ш
У дьле тә мьн бьшәwтә,
Шьлбьн ч'ә'ве тәйә р'әш,
Ах, wи кәври әзе өса-л,
Бьшум, ĸө ав ле бе дәр,
Hәр hәр hесре тә нәвиньм,
Мьнр'а нәвә ĸөл-ĸәсәр.

1964
74

ХWАЗЬЛ ЬНДАБЙАН...

Хwазьл ьндабйан кана хәме мьн
Ухәwна хwәда тә әw бьдитан,
Бәр тә бькьшйан мина чәме мьн,
Мина ве дьне тәра хәбәрдан.

У һәр дәрд у дәме вәшарти
Аза, аза тә бьбйан диһар,
Wәкә роже мьн, тәра гөһарти...
Тәра бьчандан гөлан у бьһар.

Хwазьл ьндабйан туре ван хәма,
Тә әw бьдитан ль хәwна дьлда,
У бьрәшандан тә нәму тәма...
Дәwса һәр хәме гөләк ле һьлда.

У тә бьдана бәр деме бәдәw,
Ле һьланйа бөгза щьнәте,
Бо һәқйа дьлем не чәве тә хәw,
Лева тә кәта тәрка мьнәте...

1964

* * *

Бьра бьбьм әʼрд ль тʻопа дьне,
Дьне—әʼлəм сəр мьн дəрбазбə,
Эриш—эриш карwан бен—ḥəрʻьн,
Ле әʼмре мьн бо тə хьлазбə.

Əз кəвьрбьм, кӧ бəр пеберйа
Ль нав зəмана кəти—кəтинə,
Кӧ ле нəкəтйə льнге тʻӧ мəрйа,
Ḥəр печйе та кӧл... сəрда гьринə...

1964

* * *

Өз у хwәде һәв к'әнйан,
Хwәде го:—мьн дәрде бе ҡал даи,
Ҡәрке мьн р'ӧҡ да, әзраһил жи бал даи,
Чь тә те һәр'ә бькә бәнде беч'ар,
Мьн го:—ҡәрке хwәдеи, ль к'е тӧ беп'әргал даи?...

1966

* * *

Чарқӧлбә мьн кьрнә рәвәкә нәдамә,
Хwә йәки әдьли, сәqьри бь п'ирьм,
Wәкә моринге бесуще бәндамә,
Хравра нәвсәқә щәфа у щәзирьм.
Ћәт һәмә, әз һәмә һәр бона дьлсаха,
Бәр лал у тәмәни сәхирьм,
К'е кӧрде мьн щорә һәр чаха,
Дьнйае ле qан у бь qирьм.
Бо бәнде ве дьне һесир у бечарә
Әз жера wәкә дайка бь ширьм,
Дайка кӧрд да мьн әв соз у qрарә,
Р'ьһәкә we кәча кьбирьм.
Р'ожед һәлана әз һәмә мәйдане,
Бо дах у бьрине ах зуда тьвдирьм...

Әзе дакәвмә we дәшт у аране,
Чәнгеда хwәде хwә тӧ накьм жь бирьм.
Ле wәхта әз hьлдьм qәләма хwә рәшә,
Әwләде мләте хwәш мирьм...

1965

EZDIKI.COM

⁂

Тӧ һ'әвт сала дур кәти жь
ви бани,
Хали бубун дәр—һӧндӧре
мьн хани,
Дьчлмьсин гӧле мерг у
һ'афе мьн,
Го:—тӧ һати—ӧса-л рәвим,
Дәрге кәсьн, ах, зитолкьр
қафе мьн..

1964

МЬН ХӘWНЕДА ЙАРА ХWӘ ДИ

Мьн хәwнеда йара хwә ди,
рабу бәнда әw дуркәт,
Qә әʼаләме hаж пе нибу,
ле днйа мьн педа пәʼт.
Кар—хәзала мьн мьна бу
Мина бьрqа әʼзмана,
Әз hивйе мам роже кьбир,
чәʼвем дәшт у арана.
... Бьhар вәбу, бәндә ша бун,
Мьн го йара мьнә hат?
Ниве шәве рабум рәвим,
Hив жи бәхтра мьн бу qат...
У бәрбанга хәwа ширьн
Бу хөшьнйа баране,
Мьн го дьбә әз әʼглә бум...
Тө hерс кәти йаране?..
Бу хьмьнйа әʼwр—әʼзмана,
Кʼур жәндьнә мьн caw у сам,
Ах ... Мьн тʼьре нә бьрускә,
Әw бу өса рамусам...

1964

Һәрке бьмрьм

Һәрке бьмрьм накьм газьн,
Газне һәqйе, мьрьне...,
Бере әʼисан тʻәмбур сазьн
Сәр тʻърба мьн we дьне.

Һәрке бьмрьм, бьбьм тʻопрах,
Батмишбьм нав зәмана,
Ле кӧ рʻоке мьн чокда, ах,
Сәри һьлда дәwрана...

Сәр мьле мьн поэзйа шах...
Ль дьнйае рекәвме,
Дьбә әw әʼрд... нәкә тәйах,
Һәта чока текәвме...

1964

СӘРӘЩӘМ

Ә'wре адаре

Wәтәне мьнр'а 3
Р'йа мьн 4
Поэте дин 5
Әзе бьмрьм у навиньм 7
Пьр' дьле мьн 8
Тәбйәте өлм да 9
Р'о—бука дьне 10
Әз кьздькьм 11
Wә дур нак'әвьм, бәнде дьнйае 12
Дайка нәхWәш 14
Кӧба тәбйәте 15
Тәйр у нечирван 17
Зьвьстан 20
Дә'Wата р'ое 21
Баллад дәрһәqа К'ӧрдьстане 22
Диса гӧланә 30

Р'авьн, шаир 31
Иро шәрә К'өрдьстане 33
Капиталисте днйаера 35

Стәйрьке нав дьл

Ча стәйр дьрьжә 38
Мьн шпар'а дайә ду фәләке 39
Фәсал текә шнгин 39
Щан, сәр гөле гөл рабьйә 40
Qәт шарәке мьн тө нәйти 40
Һәми тә агьр дьле мьн дайә 41
Кәрке бьмрьм жи 41
Мьн тө стәган нәдан сәр леве xwә 42
Щан, щьнәте кал бумә 42
Тө мина багәре дьлсар 43
Шәв хәwнеда 43
Щһалти бу п'әр 44
Xwәде, тьм ширьнбә дьл у зар 44
Ло шәмсо 45
Чакьм, тә у дьл wәхтәке әз дах кьрьмә 45
Әз зәвйа гьһишти, йаре 46
Заньм кәс минани мьн 46
Һьла р'авә тәмашәкә 47
Qәт р'о жи дәрнәе 47
Тә ньшкева приск авит мале мьн 48

Ḥəвт гӧла гӧлəк

Ве эваре 49
Тӧ бьви мəр сəре рйа мьн 50
Дькьм əз весве 51
Əз гəрйамə бəристана 52
Хəм 54
Вəнагəръм, на 57
Ḥəрке мьрьм чум дьнйа рон 58
Йер—мьскʻəне тə 59
Мьн чь жи кьр 60
Дьвə разайə? 61
Весве сйарьм 63
Кəйр—кəwасьм 64
Щьḥал навьм 65
Ах йар иро 66
Сəр търба йаре 67
Рʻйа мала wə 68
Wерə 69
Заркə чəврəш 70
У ḥəрке роке кʻламам əвин 71
Щан, эварə 72
Мьн кəбанди мина зйарəт 74
Хwазьл ьндабйан 75
Бьра бьбьм 76
Əз у хwəде ḥəв кʻəнйан 77

Чарфӧлбэ мын 78
Тӧ нэвт сала дӯр кʼэти 80
Мын хэwнеда йара хwэ ди 81
Нэрке бымрым 82

Шәмси (Әтите Шәмо)
Һивәрон

Р'едактор у коректора контрол Э. У. БӘК'ОЕВА
Шькьлк'еш Л. Г. МАНАСАРЙАН
Р'едакторе бәдәwәтйе АН. В. ГАСПАРЙАН
Р'едакторе техникйе О. С. П'АНИКЙАН

ВФ 06849 Т'әмбә 482 Тираж 500

Т'әслими нәшьрхане кьрьнә 16/III 1967
Бона чапкьрьне һатйә qолкьрьне 20/VI 1967
Бәлге чапкьрьне 2,75
Бәлге нәширәте 1,6
К'агәз 70×108 1/32
Qимәт 16 кап.

Нәшьрхана 1-е йа сәрwертийа сәнайа полиграфейә сәрәкәйә комитеа Прессасейә дәwләте, рәх Совета Министред Р'еспублика Әрмәнистанейә Совєтиейә Сосиалистие

INSTITUT KURDE DE PARIS
ENTRÉE N° 839
Exemplaire n° 1

ҚИМЕТ 16 коп.

EZUKI.COM

„hайастан"

